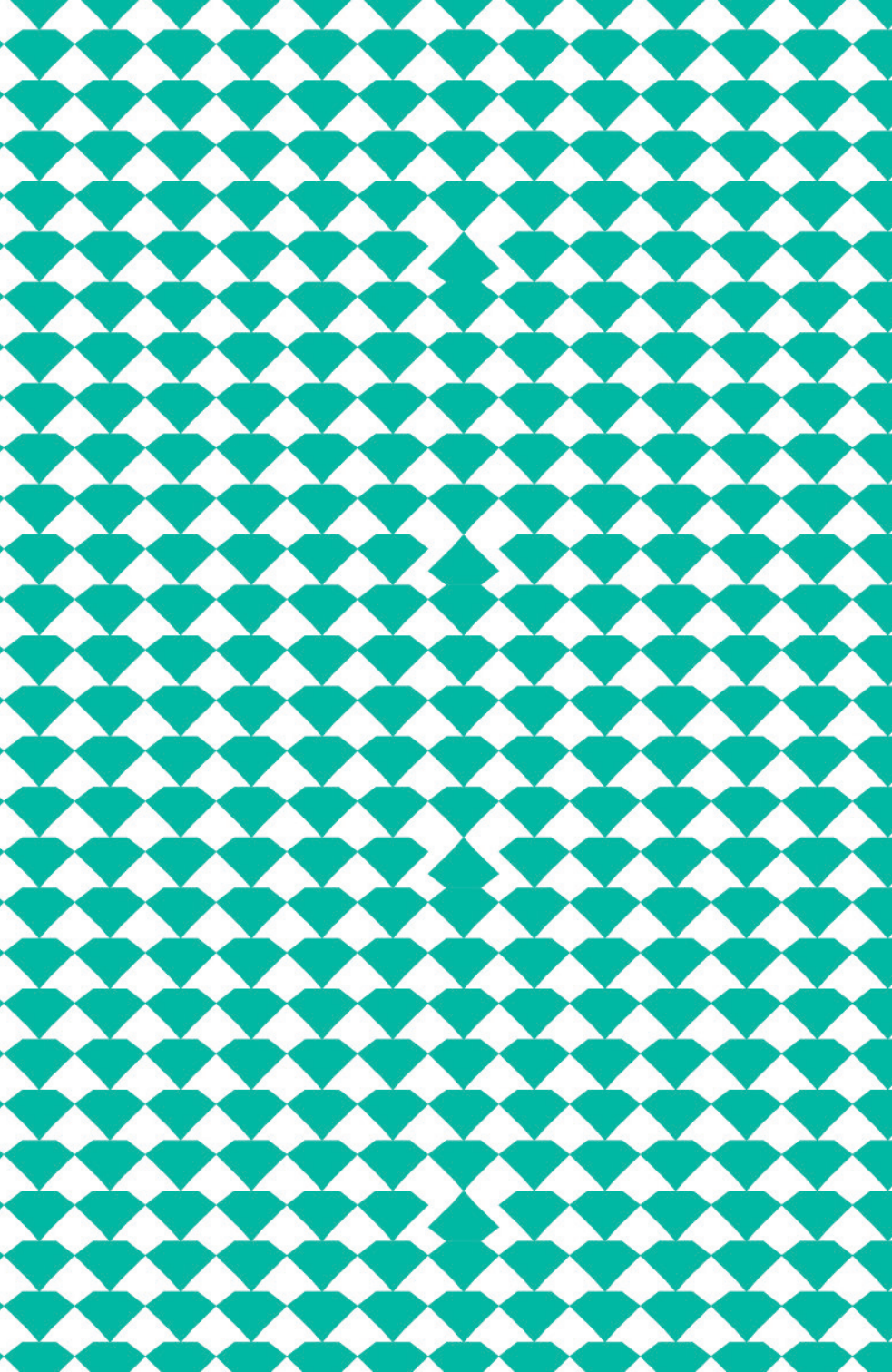

VĚTRNÉ MLÝNY

BRNO 2024

Vychází s podporou Ministerstva kultury České republiky
a Nadace Český literární fond.

V roce 2024 jako svoji 662. tištěnou a 79. elektronickou
publikaci vydalo v Brně nakladatelství Větrné mlýny
K vydání připravila Simona Racková
Jazyková korektura Alžběta Roztočilová,
Stanislav Beran
Grafická úprava Kateřina Wewiorová
Sazba z písma Tabac
Vydání první

© Jan Antonín Pitínský, 2024

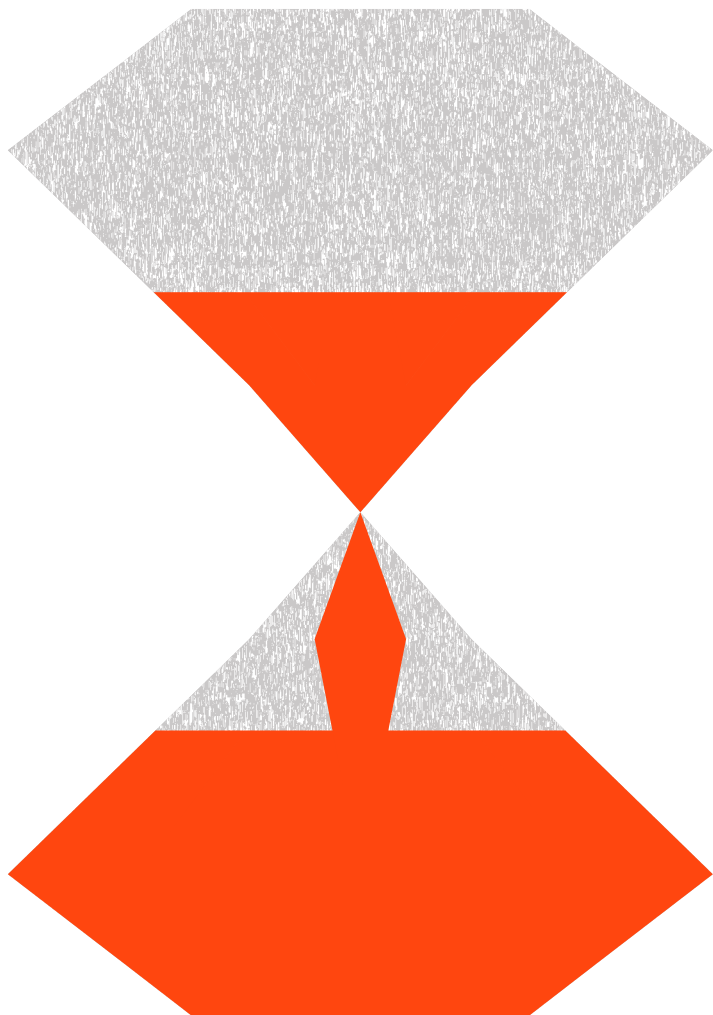
© Větrné mlýny, 2024

ISBN 978-80-7443-509-6 (papírová kniha)

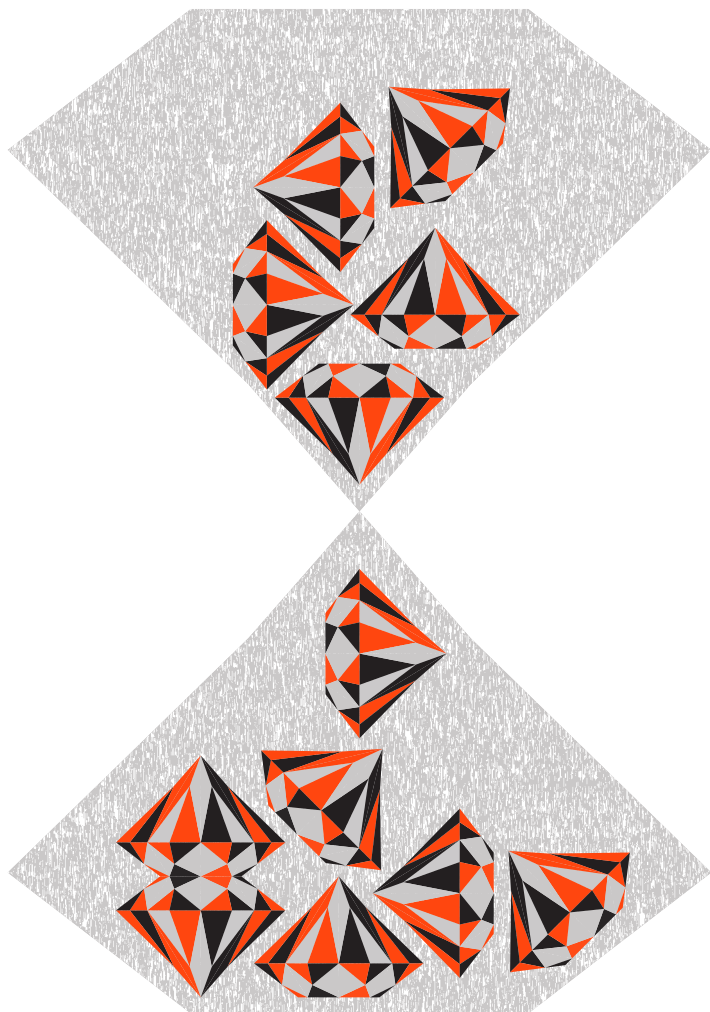
ISBN 978-80-7443-525-6 (eBook)

JAN ANTONÍN PITÍNSKÝ
DOMÁCÍ POTŘEBY

<i>PES</i>	— 10
<i>DIAMANT</i>	— 14
<i>PO NEMOCI</i>	— 22
<i>U UHERSKÉHO BRODU</i>	— 25
<i>ZEDNÍK JAN STÍN PROHRÁVÁ</i>	— 30
<i>ZVOLÁNÍ JMÉNA</i>	— 35
<i>V ANTICE</i>	— 37
<i>BYT</i>	— 41
<i>MALÁ GEOGRAFIE</i>	— 52
<i>KLOBOUČNÍKŮV LES</i>	— 57
<i>KONKURENTI</i>	— 72
<i>DOMÁCÍ POTŘEBY</i>	— 80
<i>SYN VRCHNÍHO</i>	— 99
<i>LETEC JANG-ŠUAN</i>	— 102
<i>MEZI STROMY</i>	— 112
<i>GASTRO GRILL</i>	— 116
<i>V SOBOTU</i>	— 125
<i>NAKRESLENÍ</i>	— 129
<i>LÁSKA V MĚSTEČKU</i>	— 133
<i>NA HROTU</i>	— 136
<i>SVATBA</i>	— 141
<i>PRACH</i>	— 157
<i>THACKERAYŮV PEPÍK</i>	— 159

V blízkosti železniční zastávky, která se nachází nedaleko ničím významné vesnice, je občas vidět vlčáka, potulujícího se po travnaté ploše oploceného areálu, v němž sídlí nějaká zemědělská firma, která si zde nechala postavit nízký dřevěný dům s kanceláři.

Tento neustále čímsi šířaný, nemožně odkudsi kamsi pobíhající statný pes, očichávající plot nebo se povalující v blízkosti brány, kterou do firmy vjíždějí zaměstnanci, se jako ve snách toulá areálem a vypadá při tom, jako by měl být zanedlouho odstřelen, ano, tak je prázdný a tak beznadějný, prostě jen pes, který už ani nemyslí na to, že by mohl uprchnout a zažít krásu šilenství útěku kamsi do neznáma, kde by se smečkou vlků vybojoval svůj poslední zápas, prostě jen pes, který už všechno vzdal. A tak když prší, opírá tlapu o drátěné oko vysokého plotu, který nemůže přeskočit, a tím, že se mu do něho zaklesnou dva silné černé drápy, vytvoří

se v jeho těle ošklivé napětí, neboť ty drápy plot nerozpárou, snad ho jen trochu rozhoupají — a pes neví, v jakém smyslu. Tak napůl sedí a napůl stojí nehnutě u plotu a tou zdviženou prackou nám chce něco sdělit, ale čenich se mu jenom tak černá a vycházejí z něho dva proudy páry. Takto zde zcela strnulý zůstane i několik minut. Jeho oči se prý dívají do dálky, ale je taky možné, že se dívají dovnitř, dovnitř psa, který možná ani není.

Nejhorší však je, že tento pes, jenž se dočkal jména, že ho zde ani nebudeme uvádět, nepatří nikomu; jako o svém o něm mluví všichni zaměstnanci firmy, kteří, když se jich někdo zeptá, mají-li psa, odpovídají Ano, je to vlčák a nestojí za moc, díky nám ale nestrádá — z platu nám strhávají nepatrnou částku na jeho žrádlo, vlastně na ty pytle granulí, které stojí na konci chodby, kdo chce, může vzít lopatku, a co nabere, může vysypat do stříbrné misky u boudy.

Zaměstnanci se na toho psa vůbec zlobí, tvrdí, že je ani dost málo nerozptyluje, a mají raději motorový vlak, zastavující na znamení v železniční stanici s příliš dlouhým nástupištěm, ten vlak aspoň píská a v jeho oknech jsou vidět lidé, pozorující nás při práci, kdežto pes se jenom líně prochází po strážném trávníku, a někdy dokonce jenom tak leží, mordu mezi tlapami, a pozoruje silnici za potokem.

Rozumí se samo sebou, že když přesně v půl páté odpoledne opustí zaměstnanci svůj podnik a poslední zamkne bránu, již spoutá velkým řinčícím řetězem, zůstává tu pes sám a tu by se očekávalo, že se naplní jeho poslání, jímž je střežit vše, co je na pozemku cenného, včetně plotu, který zvláště nesměl být ukraden, a pes, jak byl kdysi v mládí vycvičený, měl obíhat v pravidelných kruzích tento drátěný plot a hlídat, co za ním bylo nebezpečného nebo aspoň podezřelého, a zajistit tak jeho neproniknutelnost, neboť především

plot je za všech okolností neustále ohrožen, ten trochu už zoufalý a zvědavý plot.

Avšak tento již trochu starý a lidskou nechutí otrávený hlídač zaleze ještě před soumrakem do boudy, odkud nemá ani pořádný výhled, neboť ji postavili téměř hned u budovy, přičemž jen ti, kteří v tu dobu náhodou jedou vlakem, mohou z oken zahlédnout letargického chlupatce, jak s hlavou položenou na statných tlapách sleduje, co se odehrává v očích cestujících, a když pochopí, že se žádný z nich nad ním neustrne, položí opět svou ztěžklou, uvadlou mordu na pracku a ve žlutých očích mu zasvítí vzpomínky, které se zvláště rychle střídají, a tak je náš pes v těchto chvílích, kdy se vlak vzdaluje, svírán a rozvracen nejasnými obrazy plnými vůní, úprků a skoků, a dokonce snad i krve roztrhané zvěře. A když se o plot opře vítr nebo na něho slétne káně a plot zachřestí nebo dokonce krátce zacinká, tu ten vzpomínkami zmožený pes tiše vyštěkne, vědom si své povinnosti hlídače. Ale štěkot je to líný, a především příliš tichý a pomalý, neboť psa trápí jeho vlastní uraženost a s nečinností si přímo pohrává, jako by to byla nějaká hračka nebo míček, dokonce snad i pingpongový stůl, na nějž v nějaké bujaré chvílce vyskočí, čumákem rozvlíne zelenou sítku a hned ji tesáky roztrhá v náladě veselé a bujné.

A tak ten pes, do něhož byly v mládí vkládány veškeré možné naděje, nečinně leží nebo se toulá a dusí na oploceném pozemku malé, stále se ještě rozvíjející mladé firmy, kterou si nevybral, a není přitom vůbec zlý, jen možná poněkud unavený, je to prostě pes firemní, a ne jiný.

A přece má ten pes v sobě tolik hezkého; je skromný jako zahradník, tetelivý jako prodavačka hraček, žíznivý jako šumivé víno, prostoreký jako češtinář, inteligentní jako Mars, statečný jako brankář v házené a satirický je jako Žid,

otevřený a vstřícný jako africký prezident — a veselý je jako tučňák a hravý jako zednický učeň.

A teď už na něho můžeme zapomenout.

DIAMANT
(PŘEDMĚT LIDUNIN)

Seděla na lavičce přímo naproti cukrárně Eden, oči se jí smály jako dítěti, hlavou občas cukla, jako by se s někým domlouvala, šťastna, že se jí brzy podaří splnit poslání, s nímž vyrazila do městečka a jež jako obvykle hrozně spěchalo.

Hluboké, hluboké tajemství uchovává drobná paní Lidunka Křivá! Byla uklízet v bance Sefar, totiž v její pobočce, která se nachází až na konci městečka v takovém pavilonu, a uklízela, to se musí říct, hezky, moc hezky, podlaha se jen leskla, až se jí zdála stříbrná, ani jeden stůl, zaskládaný mnohými spisy či jen jednotlivými papíry, neunikl její pozornosti, a ve flanelovém hadříku, napuštěném čistícím prostředkem, ocitlo se tolik prachu, chloupků, útržků, či dokonce chomáčků, že — jen ať se podívá — nemůže nikdo říct, že není čisto, lesklo, vše jako v lázních či na zámku.

A teď v ruce cosi svírá, jakýsi předmět, spíše maličký, a vůbec ne zlatý. Je to malý diamant, který ukrývá v drobné,

zvláště hladké pěsti, a trošku už ji řeže do kůže — ale ona nepovolí, vždyť je to její velké tajemství.

Té čilé, nyní trochu znavené stařence je dávno přes osmdesát roků. Rychlost, s níž se šine po ulici, drobná, neustále s vytřeštěným zrakem, a především s živým, jakoby učesaným úsměvem, s nímž zdraví, koho jen známého potká, ta její rychlost je příslovečná, ba legendární — ale ona se s nikým dlouho nezdrží, neboť peláší, aby byla všude včas, a spěchá, aby včas odešla — a aby všeho byla řádná míra, jak říká. I nákup musí se spočítat a rozměřit, přece je rozloha prodejny, zvláště u potravin, dosti veliká a člověk by si snadno mohl počínat chaoticky. Avšak ten spěch je její radostí, ta čilost, s níž spěchá ulicí jako Japonka, krátkými rychlými krůčky, podrážky šustí o povrch chodníku, jenž jako by se dnes leskl a zahříval čímsi nepochopitelným a skoro sladkým. A srdce má Liduna Křivá dobré, plaché, neustále jakoby vzpříčené, pozdvižené, a přitom stálé.

A teď v ruce svírá diamant, který našla na koberci poblíž stolu, na kterém září každého dne v křišťálové vázičce čerstvé květiny. Není její, to ví. Jistě ho vrátí, přeptá se, zda a komu se ztratil, přeptá se a bude spěchat, zeptá se přesně toho, který o tom bude všechno vědět, který bude vědět všechno to, co musí vyslovit, totiž že ten diamant není její, přestože ho už navždy bude pevně svírat a tisknout, až si snad zkrvaví dlaň — musí se to vědět přesně a věc se musí přesně a v pravý čas vrátit, možná přímo nějaké bankéřce, pohledné, ztepilé, které někdo — nesmí se vědět kdo — nosí každé ráno čerstvé květiny, často růže, a vloží je do levné křišťálové vázy. Ale proč prostě nepoložila ten lesklý předmět na její stůl? Mohla ho dát pod nějaký šálek nebo papír, možná napsat vzkaz. Lesk byl přílišný, přílišně se zaleskl, přílišně hřál ten nepatrný předmět — její předmět, předmět Lidunin, nikoliv předmět bankéřky, ač

je pravděpodobně právě její, předmět, ozdoba, dokonalost, doslova pavouček, jenž jistě tká diamantové pavučiny.

Povzdechla a zvedla se, celá růžová a dychtivá. Nejjasnější bod hlavní ulice městečka, které trápila jakási trýzeň. Cítila to — městečko není v pořádku.

Vstala a hasila si to — lépe se to nedá vyjádřit — k domovu.

Šla podél živého plotu, jenž roste podél řeky, pod stíny vzrostlých lip, jež znala od dětství. Tenounké, drobné, šlachovité děvčátko, vždy pilné a příčinlivé, které při své dusivé skromnosti moc řečí nenadělalo — ale co všechno neumělo z děvčat nejlépe! Sazení květin, tvorba záhonů — ale i šití či pletení, ve vaření bezkonkurenční, vše jí v rukou jen hrálo, první pomoc či první zkušenosti hasičské nebo krátké trati, sprinty a všechno, kde se dalo dobře odrazit, co mělo nějaký pevný záchytný bod — talentované, pracovité děvče plné elánu — a tak drobné, nejmenší ve třídě!

Koho by napadlo, že jednou bude v ruce třímát diamant a ponese si ho domů? Dostalo se jí odměny? Zázraku? Jaké slovo, to slovo ji přímo praštilo mezi oči, zaclonilo její odvážné a silné srdce, srdce, které tři kilometry tam a zase zpátky kovově buší, vždyť chodí temperamentněji než všichni studenti vyšší odborné školy, kteří snad jí natruc zaplavují chodníky městečka hlavně kolem poledne, kdy míří ze školní budovy do jídelny — a mezi nimi nejčilejší je Lidunka, japonská lištička se zrzavou rychlostí, s drápkovitým svistem — a teď navíc: s diamantem!

Nevrátí ho — vrátí ho? Mezi zuby jí bublá vzrušení, splav souhlasu pleská, domek nesouhlasu se neotvírá, oči se blyští — hle, tajemství.

Vstala a peláší — zrovna jako lidé, kteří ukradli diamant a kteří se prozradí tím, jak chodí, jak vzdychají, jak se rozhlíží, jak občas umějí nedůvěřivě mrknout, jak zaváhají s odpovědí

na docela prostou otázku, jak se češou a jak se obléknou, úplně jako ti, kteří kradou diamanty — a právě tak teď peláší Liduna, diamant jí hoří v dlani, ještě abych ho někde ztratila a někdo ho zvedl!

Ale co když je to jen sklíčko? Ale to by tak neutíkala, jistě to musí být diamant nebo aspoň něco pořádného, vždyť to v ruce sebou cuká a rejdí to tam jako cosi ještěřčího!

Za chvíli už je za mostem, teď jen přejít ulici — je to tu samý nákladák, doslova! —, nachystat klíče a otevřít bránu do dvora.

Už přechází ulici — ne, nic ji nepřejede, každý má úctu a je obezřelý před stařenkou na přechodu, pěkně oblečenou, růžolíci, s úsměvem a zářícími hladkými líčky!

A navíc — asi skrývá v ruce diamant.

Tak přijde domů a položí třpytící se — ale dá se tomu říkat kamínek? — na stůl, který stojí pod oknem. Náhle se na předmět rozzlobí. Ach, musels to být zrovna ty? Mohl to být jiný, který bych zvedla a nepoložila zpátky. Sem nepatříš, tady bydlí počestná rodina! A ty se tomu směješ... Jeho vysilující, neustále se obnovující třpyt pokládala za smích. A on se pokaždé smál, když učinila sebemenší pohyb. Vždy se v něm blýsklo něco jiného, tu se rozzářil jako by více zleva, jako by se za ním choulilo tisíce zlatých mušek, a když pohnula hlavou, najednou se rozzářila ta dosud skrytá květina všech možných září a prozařování, která se stříbřila při každém pohybu doslova jako skvost prvního světla, které se na to dívalo oknem a stydělo se za svoji neurčitou, průzračnou rozsáhlost a neukončenost. A když mu pohrozila pěstí, tu se ten předmět ještě více napjal a vytryskl divokým svitem, až jí zůstal rozum stát. A když bouchla pěstičkou do stolu, tu tím nadskočením přímo zajásal a rozepjal své tenké prsty s tisícem šumících křiků, jež se pak odrážely od okenních skel.

Liduna žasla a trnula. Je-li zlodějka, za tohle ji oběsí, přijdou si pro ni a ještě tady na dvorku vykonají exekuci, znala to slovo z novin a nakonec i z dětství.

A tak se v určitou chvíli vytvořil mezi ní a diamantem kamarádský vztah. I diamant jako by chtěl něco povědět, škoda, že mu není rozumět. To, co vypráví, jsou příliš ztřeštěné věci a Liduna je nechce vůbec slyšet, jen by se ráda usmívala, tak prosím, klidně si vyprávějte, šumte a syčte, třpyťte se, buďte zánovní. Očima jako by chtěla diamant vysát. Její drobné pohledy, zmatené, lačné a úpěnlivé, poskakovaly po stole jako míčky.

Na noc se diamant musí schovat, přikrýt látkou, na látku se položí kniha, na knihu dá se kastrol a kastrol se překryje kožešinou a na to se hodí duchna, baže, tak se to udělá. A když vstoupí dcera, neřekne se nic — nebo začne sám diamant cvrdlikat? Nevydá svědectví o svém trýznění, o překrytí?

Přikryla ho dlaní, udělala jeskyňku a škvírou mezi prsty se na něho dívala. Jeho třpyt teď jako by tikal, tlouklo mu kruté diamantové srdce, jestli ho měl. Pak vzala ze šuplete ve staré, neustále naleštěné skříni růžový kapesníček a položila na něj to, co ji bude ode dneška tak trápit, a zabalila to jako nemluvně. Pak otevřela dvířka skříně a zasunula kapesníčkovitého tyrana pod svetry a halenky až do rohu, až na sám kraj světa.

Když se zas posadila ke stolu u okna, cítila se osamělá.

Hluboko pod prádlem se skrývá diamant, tak hluboko. Musí ho zítra vrátit, položit před úklidem na stůl mladé bankéřky.

V noci nemohla spát.

Vstala a vytáhla diamant ze skříně, hromádka svetřů, svetýrků a halenek se rozsypala po koberci. Kdyby teď přišla dcera... Nesmí se zamykat, dcera nechce, aby se zamykala, co

kdyby se s tebou něco stalo? To jí kolikrát opakovala, s tebou se může kdykoliv něco stát — a jak se dostaneme dovnitř?

Kapesník s diamantem položila na polštář. Pomalu odhalovala ten štěbetavý, nyní uražený a zakaboněný předmět, lačna si na něho posvítit. Z ulice dostalo se do pokoje oranžové světlo z vysokých pouličních lamp, světlo, o němž si vždy myslela, že je bonboniérové, trochu třásňovitě staniolové, s hebkým křupáním, jež leze po pokoji po kolenou a škrábe nehtíky po nejcitlivější kůži pod bradou, často v noci vysílenou.

Odhalený kamarád pískl či vykřikl a jeho svítící srdce naplnilo Lidunu neštěstím. Snad že byla příliš blízko, snad že se její modré oči náhle rozplakaly a slzy jí zalévaly obličej, začala se na sebe zlobit, posadila se na postel a dupala, dupala drobnými žilkovanými chodidly do prošlapaného koberce a tvářila se zlostně a úplně beznadějně.

Naplněna podivným pocitem vlastnictví, překvapena hrdostí, jež se v ní nafoukla, zneklidněla, neboť si uvědomila, že to už není ona nebo aspoň ne tak úplně ona, že je teď možná i zámecká paní nebo doktorka, že v ní bublá cosi dříve nedosažitelného, co ji zároveň někde zevnitř, trochu vlevo od žaludku hlodá a rozežírá, že to zároveň stárne i mládne a že to hučí jako továrna.

Uléhala jako královna. V uších jí pískalo, lampička svítila přímo na polštář, kde na růžovém kapesníčku zářil diamant.

Dívala se na něho nenasytně, a přece i dětsky roztomile, jen v očích měla cosi uštvaného a prosebného. Víčka se jí chvěla. Natáhla ukazováček v touze si zářící předmět pohladit.

Na hlavě jí vyrostlo něco jako zlatá koruna. Ale byl to jen shrnutý pérový polštář, bíle povlečený se žlutými kvítky.

Zítra diamant musí vrátit, říkalo by se přece, že ho ukradla.

Ona — a zlodějka! Celý život tak chudá, bezbranná jako ten ptáček! Teď je z ní královna a odpočívá a s ní i její drobounký princ v zářivém brnění. Nemůže ho přece zas položit na stůl mladé bankéřky, které někdo každého dne přináší květiny. No prosím, divoké rudé růže nebo i hortenzie, karafiáty zřídka. Ona se právě prochází zahradou, velikou, jakoby příliš vyhraněnou, pravoúhlou zahradou s pískem vysypanými cestičkami. A půjde rovnou k vodotrysku, je takové horko. A půjde s komornou, jak se jen, ano, Romanou Masnou, fuj, to je ale jméno pro komornou... Masná sedávala ve třídě za ní a házela jí do vlasů prach. A vida, teď musí pokorně za ní, pokorně, vždy krůček za ní, Lidunou Křivou. A nese jí slunečník, vida!

(Bože, co všechno je v tom slově „vida“!) Tak neosobně se chovala, Masná, s takovým přehlížením, a vždy svolávala třídu takovým silným, chlapeckým hlasem, Masná. A teď nese zlatou krabici plnou bonbonů. U fontánky jí pokyne, aby podala. A Masná podá. Běda, zapomněla-li rukavičky. Vyčte jí rukavičky, rukavičky komorné Masné.

Teď jí diamant dal štípanec. Liduna opatrně vykřikla, že co to!? Ale nic, chce si hrát, je tu nový. Tak ho štípnu, co. Klepla ho kloubkem prsteníku, přímo do jiskřícího oka. Kdybys měl uši, to bych ti je povytáhla, řekla Liduna a udeřila do diamantu pěstí, až se vmáčkl do hloubky polštáře a vězel tam jako v jeskyni. Pak ho vzala do dlaní a dýchlá na něho. Myslela, že začne mluvit, ale vlahý Lidunin dech se jen na chvíli zaskvěl v jeho třpytu, jenž na chvíli jako by zmokl.

Ještě chvíli se na něho dívala, pak zívla, uložila diamant do skříně a šla spát přesvědčena, že je něco víc, než byla včera. Chvíli pak poslouchala, jak dcera chodí po kuchyni, oblékla si bílé pyžamo s růžovými vážkami a do místa, kam vtlačila diamant, bodla prstem.

Usínala v mrtvém, fialovém jasu, zcela zajata a ušlapávána měkkými nožičkami stříbrného světla, usínala jako cosi vysvětleného a dvorného, usínala jako prادلena, již téměř celý život byla. Na rtech se jí uhnízdil svěží noční úsměv, jakási míchanice blaha a letargie. Byl stejně tak mladý jako už zesláblý a trochu se vrtěl a nechtěl poslouchat.

Druhý den ráno položila diamant pod broušenou vázu s poněkud vyzývavými rudými růžemi, které neznámý přinesl mladé bankéře.

Třetího dne po této události zemřela. Dcera ji našla v posteli tichou, bez stopy smrtelného zápasu. Zavřela jí víčka, na něž, jak nejjemněji uměla, slabounce zatlačila.

Všimla si proutěné bílé krásy matčiny pleti a pečlivě učesaných bílých vlasů.

Usedla na židli ke stolu blíže okna a plakala.

PO NEMOCI

Vyšel jsem si po nemoci.

Šel jsem až do lesa, jenž leží nad naším náměstím, kde svítí zlatý písek a šumí fontána. Byl jsem unaven, ale s každým krokem se to lepšilo. Vzduch byl vlahý, bylo ještě brzké ráno. Po náměstí chodili lidé, v městečku byla slavnost, při níž se otvírají prameny, přijelo tedy jako každý rok hojně návštěvníků. Z náměstí bylo slyšet vyhrávat hudby, ale já jsem kráčet po lesních cestách. V lesích, v nichž se neustále kácí, sázejí mladé stromky, v lesích, jež jsou neustále na něco připravovány, jimž je neustále zdůrazňováno, že brzy přijde nějaká katastrofa, a jsou tak udržovány v nepřetržitém napětí, jež je cítit v jakémsi vzdáleném hluku, kterým se různá polesí dorozumívají a v němž vězí cosi skalnatého a jsou v něm slyšet i kostry medvědů, jak buší do ještě vzdálenějších bušení, ach ano, tlukot a nestálost jsou zde slyšet všude, jsme přece v lesích nad městečkem, kde se snadno žije.

Šel jsem jako vyjukaný, chtěl jsem jít odhodlaně a nescházet z chodníčků a pěšin. Kráčet jsem pomalu, šetře tělo, a mysl jsem nechal jen tak bloumat, kontroluje sluchem veselé ptactvo. Co jsem to vyjadřoval? Hlavu nepochopitelně skloněnu, ale ta hlava počítala s jistou dráždivou nepochopitelností, už když vešla do lesa, kroutila se a obhlížela vršky smrků, neboť se jí nechtělo hledět listnatě.

Šel jsem pěšinou, jež vyústila v cestu, rozježděnou kárami dřevorubců. Podívejme se zblízka na to slovo! Ale vlastně ne, dívejme se jen zpovzdálí a pojďme dále, jsme po nemoci a trochu se třese, ne úplně a ne slepě, ale menší kopečky už nás unavují a podlamují nám vůli. Chceme se i vrátit, líbí se nám doma, představujeme si, co všechno bylo hezkého, když jsme leželi v nemoci.

Nejhezčí je při nemoci noční stolek! Jak se na něm bílá kolečka léků cítí nejistě! Ševelí nebo se pohupují, pozorující nemocného spáče. Nasoukáme se do jeho vlasečnic, mumlají, rozpustíme se v krvi, vyšumíme přímo do jeho srdce.

Dole z náměstí zněly cimbálové muziky. Zachytil jsem to slovo „muzika“, ještě když bylo ve vzduchu. Vyšel jsem z lesa a octl se na těch asfaltových chodnících, jež vedou našimi parky. Byl jsem po nemoci, svět mi připadal statný, všude byla cítit jeho síla. Povětrí, jak se zdálo silným! Uhýbal jsem mu, jak jsem jen mohl, ševelení větru, všelijaké hučení, nárazy vzdálených bouřek, dokonce jakési jezení či požívání povětrí. Jsem už stár a cítil jsem tedy tu sílu kolem o to víc. Moje rozhořčení a kolem čehosi neznámého neustále planající ruce se stále častěji snažily vedrat do kapes šedého saka. Chtěl jsem si cosi vysvětlit — snad smrt, možná, že lesy nade mnou ve své zavilé úzkosti mě donutily, aby ke mně přistoupila —, ale nechtěl jsem být důsledný, přece jen jsem byl po nemoci a toužil po troše odpočinku. Na asfaltových

chodnicích se válely větvičky nebo i ubrousky, různé smetí. Hudba na náměstí pořád hrála, bylo příjemné ji poslouchat. Slunce svítilo na slavnosti, sem tam se rozkřičely kroje, zazjiskřilo se stříbro knoflíků nebo čelenek. Vše bylo spíš dívčí než jiné. Trošku se i tančilo nebo jen pohupovalo. Spousta věcí šuměla, byl to nerozum, jakési milé svištění. Každý chtěl udělat něco řízného. Každý zde chtěl být nějak povzbuzen. Nikde ani zbytek letargie nebo podobně. A těch vozíčkářů...

Kráčel jsem k domovu, vyslovuje to „kráčel“ jako důstojníci. Potkávám přítele, míří na slavnost, vedle něj dcera v růžové bundě. Má i mašli, cukroví, píšťalka, říká. Trochu se potím, slunko je moc blízko, střechy domů jsou pěkně rozpálené.

Jdu hlavní třídou ve stínu javorů, pořád jen v jejich stínu, přeskakuje místa plná slunce, skáču ze stínu do stínu jako po ostrovech. Na ulici je hluk, zacpávám si uši. Nemoc jako souzvuk, libá hrníčková nálada, polštáře místo lustrů. Mírím domů v kabátu jako ze snů. Po nemoci náhle pestrobarevný, nepevný, s tělem i duší trochu zchvácenými. Ale to zchvácení se už ničemu nepodobá, jdu na nádraží a prosím o lístek ke svým dveřím. Prosím, abych dojel přesně, můj dům už čeká, budu mít konferenci se zdravými lidmi — já sám jsem člověk a jsem nervózní. Opouštím nádraží s jízdenkou. Nad kolejemi šumí veliké lípy. Kolem plynárenského dvora přejdu most a najednou spatřím dům. Prohlížím si jízdenku, vystupuji po schodech a prosklenými dveřmi ještě naposledy pohlédnu na ulici.

U UHERSKÉHO BRODU (OBRÁZEK)

Vzpomněl si, jak jel jednou v zimě z jistého velkého města domů a jak si k němu na jedné spíše malé stanici přisedly dvě dívky asi šestnáctileté a hned se pustily do řeči.

Ta, která seděla naproti, měla ostrou, překvapivě náhle se od lící zužující bradu, dojemně špičatou, krásnou zdravou pleť, na níž se smálo černé, jako nalepené obočí a pod ním jasné hnědé oči plné štěstí. Jak vyrozuměl z hovoru, jela tato drobná, vším překvapená a všemu se neustále usmívající dívka k té druhé, vysoké blondýně se spletým copem, na návštěvu...

„Víš,“ řekla ta vysoká — spolužačka, jak brzy pochopil —, „je to dobré, že jedeme za světla. Aspoň si můžeš ten náš kraj dobře prohlédnout.“

A okatá dívka se špičatou bradou se tomu usmála a dívala se z okna ještě víc, ale ne aby se kamarádce zalíbila, ale že jí to bylo přirozené, těšit se neznámou krajinou, v níž převažovala

rovina, pokrytá sněhem a tudíž i dost jednotvárná, v dálce s továrnami a halami.

„Vidiš,“ říkala zase ta vysoká, „to je zbrojovka. Představ si, že v ní pracuje syn našeho souseda, uvidíš, jaký mají dům, musím ti ho ukázat a třeba uvidíme i jeho. Vidiš, kolik je tady různých budov — je to velký areál — a mají tady i učiliště, ano, vidiš, to je asi ono — jak je veliké, ohrazené, že — tam chodí učni. Mně se to zdá všechno moc obrovské a asi bych tam chodit nechtěla. Vidiš, a už vjíždíme na nádraží, to je B., odkud pochází jeden soused z naší ulice. Je to moc veliké město, sama vidiš, kolik je na kopci domů. Ta střecha, to je gymnázium a od nás tam chodí dva kluci. Jeden je ale nafoukaný a víš, s nikým se nebaví, ale jeho rodiče jsou dobří a jejich dům ti taky ukážu, abys věděla, kde bydlí.“

A ta druhá naslouchala se zájmem, ráda by toho kluka viděla, neznala nikoho, kdo by byl tak pyšný, že chodí do gymnázia, a s nikým se nebaví, vlastně je to zajímavé, napadlo ji, ona se baví s každým, za všechno je vděčná, za každé slovo, i když není zrovna pěkné. Toho kluka by ráda poznala, jistě není takový, jak si o něm někteří myslí, ale na druhé straně může být přesně takový, jak o něm říká Radunka.

„Já teď zavolám mamince a zeptám se jí, jestli by nám něco připravila k večeři. Máš na něco chuť, nebo je ti to jedno?“ ptala se vysoká dívka, jež tím, jak se blížil domov, trochu zneklidněla.

Ta malá se usmála, řekla, že jí je to jedno.

„Ale jedly jsme naposledy v půl deváté, mamce to aspoň řeknu, aby věděla, že už máme doopravdy hlad. Tamtoho kluka znám, vidiš ho, to je Boris Křen, jak jsem ti o něm kdysi na internátě říkala a tys řekla, že takový kluk by se ti mohl líbit, tak teď ho aspoň vidiš, líbí se ti? Jeho mamka je kuchařka a jezdí za sestrou do jednoho domu kousek od naší

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Domácí potřeby.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.